

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 163/2021
30.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Татјане Миљуш, др Илије Зиндовића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници по тужби тужилаца: Привредно друштво за трговину и производњу IN PARKETI & CO ДОО Шабац и АА из ..., чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат у ..., против тужених: ADDIKO BANK АД Београд, чији је пуномоћник др Немања Алексић, адвокат у ..., DDM DEBT MANAGEMENT ДОО Београд, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат у ..., ТИНА 2000 ДОО Кленак, ради утврђења, вредност предмета спора 50.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог ADDIKO BANK АД Београд изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3616/19 од 02.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 30. марта 2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ посебна ревизија туженог ADDIKO BANK АД Београд изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3616/19 од 02.12.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог „ADDIKO BANK“ АД Београд изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 3616/19 од 02.12.2020. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2558/18 од 18.03.2019 године ставом I изреке, утврђено је да је Уговор о дугорочном кредиту бр./... од 29.08.2011. године у делу члана 1.1 у коме је наведено „утврђеној примени куповног курса Народне банке Србије на дан пуштања кредита у коришћење“, у делу члана 1.2. у коме је наведено „утврђеној примени продајног курса Народне банке Србије на дан уплате рате“ и „утврђеној примени продајног курса Народне банке Србије на дан обрачуна накнаде“, у делу члана 2.6. у коме је наведено „Банка може у складу са изменама аката пословне политике банке променити номиналну каматну стопу без обавеза уговорних страна да накнадно закључе посебан анекс овог уговора“, у члану 7.1., члану 7.2., члану 7.3., члану 12.2., члану 12.3, члану 16.3, члану 16.4, и у делу члана 19. у коме је наведено „ као и накнаду у износу од 2% главнице коју клијент дугује на дан наплате“ ништав и да не производи правно дејство међу странкама. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев у преосталом делу у коме је тражено утврђење апсолутне ништавости

свих осталих одредби Уговора о дугорочном кредиту бр./... од 29.08.2011. године. Ставом III изреке, одбијен је тужбени захтев за утврђење ништавости Уговора о солидарном јемству број С ...-.../... од 29.08.2011. године, Споразума о испуњењу бланко потписаних меница бр.М .../..., Споразум о испуњењу бланко потписаних меница бр.М ...-.../... и Заложне изјаве број Ов/... оверене у Основном суду Шапцу дана 31.08.2011. године. Ставом IV изреке, одбачена је тужба у погледу захтева за утврђење да по Уговору о уступању потраживања бр. ОПУ ...-... од 27.11.2017. године не постоји дуговање тужиоца према друготуженом. Ставом V изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 3616/19 од 02.12.2020. године одбијена је жалба првотуженог и потврђена првостепена пресуда у делу става I изреке у коме је утврђено да су ништаве и да не производе дејство одредбе Уговора о дугорочном кредиту бр./... од 29.08.2011. године у делу члана 1.2. у коме је наведено „утврђеној применим продајног курса Народне банке Србије на дан уплате рате“ и „утврђеној применим продајног курса Народне банке Србије на дан обрачуна накнаде“ у делу члана 2.6. у коме је наведено „банка може у складу са изменама аката пословне политике банке променити номиналну каматну стопу без обавеза уговорних страна да накнадно закључе посебан анекс овог уговора“, у члану 7.1., члану 7.3. и у делу члана 19. у коме је наведено „као и накнаду у износу од 2% главнице коју клијент дугује на дан наплате“. Ставом II изреке, одбијена је жалба првотужиоца и потврђена првостепена пресуда у става II и III и IV изреке. Ставом III изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става I изреке и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев тужилаца у делу у коме су тражили да се утврди да је ништава и да не производи правно дејство одредба члана 1.1. Уговора о кредиту бр./... од 29.08.2011. године у делу у коме је наведено „утврђеној применим куповног курса Народне банке Србије на дан пуштања кредита у коришћење“, као неоснован. Ставом IV изреке, укинута је пресуда у ставу I изреке у коме је утврђено да су ништаве и да не производи правно дејство одредбе Уговор о дугорочном кредиту бр./... од 29.08.2011. године у члану 7.2., члану 12.2., члану 12.3, члану 16.3, члану 16.4, и у ставу V изреке пресуде и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против одлуке из става I изреке другостепене пресуде првотужени ADDIKO BANK АД Београд је изјавио посебну ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11... 18/20), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, ревизијски суд је оценио да у конкретном случају нису испуњени услови да би се дозволило одлучивање о посебној ревизији туженог ADDIKO BANK АД Београд. Побијана пресуда не одступа од правног става о дозвољености уговарања трошкова кредита, усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суд од 22.05.2018. године. Према том

правном схватању, износ трошкова које банка обрачунава приликом одобравања кредита или који су познати на дан обрачуна и које банка обрачунава клијенту у току реализације кредита, могу бити посебно исказани у уговору о кредиту као обавеза корисника кредита, у процентуалном износу или у апсолутној вредности, али услов је да морају бити наведени у понуди банке тако јасно и недвосмислено да корисник кредита ниједног тренутка не буде доведен у заблуду о којим трошковима је реч и могу бити наплаћени кориснику кредита само једном. Правноснажна пресуда је заснована на закључку да првотужени, на коме је био терет доказивања, није пружио доказ да је приликом закључења уговора са првотужиоцем поступио на напред описани начин. Одлуке нижестепених судова засноване су на уједначеној судској пракси у погледу става да није дозвољено уговарање различитих курсева по ком се средства кредита стављају на располагање кориснику кредита од стране банке, и курса по ком се обрачунава износ приликом отплате кредита, јер се тиме нарушава циљ девизне клаузуле на штету корисника кредита, као и начело једнакости узајамних давања. Нема одступања побијане пресуде од устаљене судске праксе ни у погледу става да се камата не може променити једностраном одлуком уговорне стране, односно непосредно актима пословне политике банке, без обавезе уговорних страна да накнадно закључе посебан анекс, што значи без сагласне воље уговорних страна. Могућност промене каматне стопе једностраном вољом уговорне, нарушава начело равноправности странака у уговорном односу и води ништавости такве одредбе. Такође, у конкретном случају, с обзиром на предмет тужбеног захтева и разлоге изнете у пресудама о начину примене материјалног права и пресуђењу, нема потребе за разматрањем правних питања од општег интереса или правних питања у интересу грађана, као ни потребе за новим тумачењем права.

Из изнетих разлога, на основу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке овог решења.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије применом одредаба члана 410. у вези са чланом 479. став 6. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11... 18/20) и одлучио да ревизија није дозвољена, јер је изјављена против одлуке против које се не може изјавити.

Према одредби члана 479. став 6. Закона о парничном поступку, у споровима мале вредности против одлуке другостепеног суда ревизија није дозвољена. Одредбом члана 480. став 2. Закона о парничном поступку прописано је да, ако у одредбама ове главе није другачије прописано, у поступку у привредним споровима сходно се примењују остале одредбе овог закона. У привредним споровима, спорови мале вредности, по члану 487. став 1. Закона о парничном поступку су спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу, које не прелази динарску противвредност од 30.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе. Према одредби члана 468. став 4. Закона о парничном поступку, као спорови мале вредности сматрају се и спорови у којима предмет тужбеног захтева није новчани износ, а вредност предмета спора коју је тужилац у тужби навео не прелази наведени износ.

Тужба је поднета дана 14.05.2018. године. Назначена вредност предмета спора износи 50.000,00 динара. Како се ради о спору мале вредности ревизија није дозвољена.

На основу изложеног и члана 413. Закона о парничном поступку, ревизијски суд је ревизију одбацио као недозвољену.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић